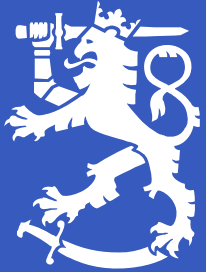

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen uudistus

Päätösseminaari 20.3.2023
Erityisasiantuntija Saara Ikkela, OKM

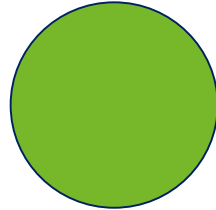

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Uudistuksessa tarkastellaan jatkuvaa oppimista kokonaisuutena. Kokonaistarkastelussa otetaan huomioon koko koulutuspolutun koulutuksen tarjonnan ja rahoituksen, sosiaaliturvan, muutosturvan, työttömyysturvan, omaehtoisen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen sekä osaamisen tunnistamisen niveltäminen uuteen järjestelmään.

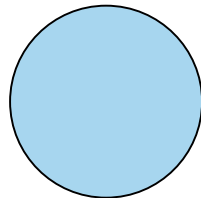

Organisointi

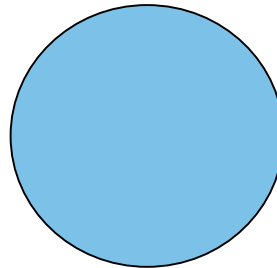
Parlamentaarinen uudistusryhmä

- Puheenjohtaja opetusministeri Andersson, vpj tiede- ja kulttuuriministeri Honkonen ja työministeri Haatainen
- Kokonaistarkastelu
- Linjaukset pitkäjänteiselle kehittämiselle
- Kansliapäälliköt ja Jotpan johtaja pysyvinä asiantuntijoina
- Sihteeristö (OKM; TEM; STM; VM)

Työmarkkinoiden
keskusjärjestöt

- Parlamentaarisen
ryhmän tukena

Seurantaryhmä

- Laaja-alainen
- Valmistelu ja seuranta
- Sidosryhmäyhteistyö

*Valtioneuvostossa uudistusta johtaa osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden ministerityöryhmä,
Myös työllisyyden edistämisen ministerityöryhmän tehtävänä*

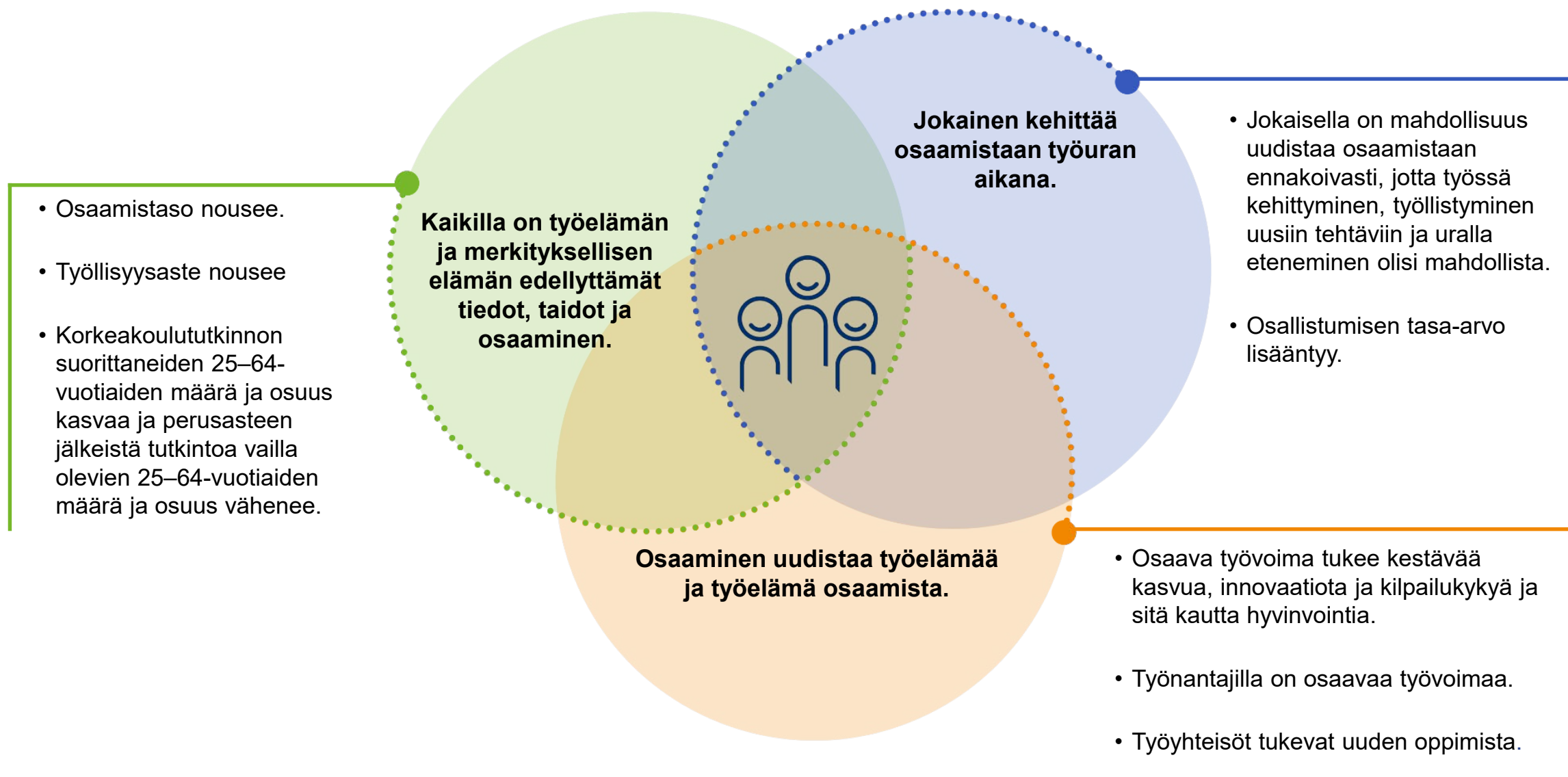

Parlamentaarisen ryhmän linjaukset 17.12.2020

Osaaminen turvaa tulevaisuuden.
Jatkuvan oppimisen
parlamentaarisen uudistuksen
linjaukset (valtioneuvosto.fi)

Visio ja tavoitteet

Osaaminen turvaa tulevaisuuden

Toimenpidekokonaisuudet, 27 toimenpidettä

Jatkuva oppiminen osaksi työelämää
Oppivan työyhteisön kehittäminen
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
Työelämän ja osaamisjärjestelmän yhteyden tiivistäminen

Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen
Ohjauksen kokonaisvaltainen kehittäminen
Hakeva toiminta ja viestintä
Etuusjärjestelmän kehittäminen tukemaan jatkuvaa oppimista

Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän luominen
Koulutustarjonnan uudistaminen
Ennakoinnin systemaattinen ja kokonaisvaltainen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen
Oppijan ja työnhakijan palveluprosessien kehittäminen
Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen
Työn ja osaamisen liiton vahvistaminen

Katsaus uudistuksen toimeenpanoon

Yhdessä jatkuvaa
oppimista uudistamassa:
Jatkuvan oppimisen
uudistus -hankkeen
loppuraportti

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen ryhmän linjausten toteutus 1/3

- [Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus](#)
  - Uudenlaiset, kohdennetut ja työelämän (ennakoituihin) tarpeisiin vastaavat koulutus- ja osaamispalvelut
  - Hakeva toiminta (ml. [tutkimuksellinen pilotti](#)), ennakointitiedon analysointi, ohjauksen kehittäminen ja alueellisen ja muun yhteistyön edistäminen
  - [Osaaminen näkyviin –viikot](#) koolle kutsuja
- [Suomen kestävän kasvun ohjelmasta](#) 76 me vuosina 2021-2024:
  - [Koulutusten, tukitoimien ja hakevan toiminnan rahoittamiseen,](#)
  - [Ohjauksen,](#) osaamisen tunnistamisen ([alustavat ehdotukset](#)) ja ennakkoinnin (ammattibarometri, [osaamislukitus](#), keskipitkän aikavälin ennakointimalli ja osaamistarvekompassi.fi)
  - Digitalisaatio-ohjelmaan ([jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus](#) ja [Digivisio 2030](#))

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen ryhmän linjausten toteutus 2/3

- Koulutusjärjestelmän koulutustarjonnan uudistaminen, mm.:
  - [Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia](#), ammatillisten tutkintojen kehittäminen (ehdotukset 9/2023), aikuisten perustaitojen kansallinen osaamismerkkijärjestelmä (8/2024)
  - Hankerahoitus:
    - [Lyhytkestoisiin koulutuksiin, palvelumallien kehittämiseen ja aliedustettujen ryhmien tavoittamiseen/kouluttamiseen](#) (v.2020-2021)
    - Koulutuksen järjestäjien kyvykkyyksien vahvistamiseen ([ESR+ valtakunnallinen teema](#), jonka 1. [hankehaku](#) auki 12.5. asti)
- Työelämässä tapahtuvan oppimisen edistäminen (erityisesti [TYÖ2030-ohjelman](#) kautta), uusia työkaluja ja pilotteja:
  - [PK-yritysten oppimisverkostot](#)
  - [Tulevaisuusvuoropuhelu](#)
  - [Oppimisen starttipaketti](#)
  - [Digiagentit](#)

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen ryhmän linjausten toteutus 3/3

- Etuusjärjestelmän uudistaminen
  - Työttömien opiskelumahdollisuudet ([HE 176/2022 vp](#))
  - Opintotuen tulorajat (25% v. 2022, 50% v. 2023→)
  - [Sosiaaliturvauudistuksen komitean välimietinnön ehdotukset seuraavalle hallitukselle](#)
  - Selvitykset [ammattitutkintostipendin, koulutuskorvauksen ja –vähennyksen, aikuiskoulutustuen vaikuttavuudesta](#) sekä aikuiskoulutustuen työssäoloehdon madaltamisesta perusasteen varassa oleville
- Työ- ja elinkeinopalvelujen uudistaminen
  - [Pohjoismainen palvelumalli](#) & osaamisen arviointi, [TE2024-uudistus](#)
- Muu toimeenpanoa tukeva toiminta
  - [Valtion ennakoiva ohjauksen](#) pilottina jatkuva oppiminen (OECD) ja [Työvoimatiekartat](#)

Avainindikaattorit (uusimmat tiedot)

Indikaattori	2018 (%)	2019 (%)	2020 (%)	2021 (%)	Tavoite 2030 (%)
Työikäisten työllisyysaste	78	79	79	79	85
Pienistä ja keskisuurista yrityksistä henkilöstöään kouluttaneet	58	56	58	52	70
Työnantajien rekrytointiongelmien taustalla:					
- Peruskoulutuksen puuttuminen	69	70	71	68	50
- Muun vaaditun taidon puuttuminen	51	46	46	47	35
Työpaikka on sellainen, että siellä voi oppia koko ajan uutta¹	83	83	85	84 ¹	90
Uudet työikäiset opiskelijat seuraavissa ryhmissä:²					
- Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa tai tuntematon	19	19	12 ²	13	30
- Työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat (pl. opiskelijat ja eläkeläiset)	27	25	18 ²	22	30
- 55-64-vuotiaat	5	6	6 ²	7	10
- Yrittäjät	5	5	5 ²	4	8
- Ulkomaalaistaustaiset	16	17	14 ²	15	20
Osallistuminen jatkuvaan oppimiseen edellisen 12 kk aikana, seuraavissa ryhmissä:³	54				60
- Yli 55-vuotiaat	34				45
- Työttömät	29				40
- Työvoiman ulkopuolella olevat	48				60
Työikäisten koulutustaso:					
- Vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat	15	14	14	14	10
- Pelkän yleissivistävän koulutuksen varassa olevat	20	20	19	19	15
- Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet	41	41	41	42	50
Uusista työikäisistä tutkinto-opiskelijoista koulutustasoaan nostavat⁴	61	60	60	60	70

*Aineistoja
julkaistaan
myös
[Vipusessa](#)*

¹ Työolobarometrissä tehtiin vuosien 2020 ja 2021 välillä muutos tiedonkeruussa, joten tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

² Uudet opiskelijat korkeakoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa (ml. muu kuin tutkintoon johtava koulutus ja muu kuin opetushallinnon alainen koulutus). Aikasarja muuttui vuodesta 2020, jolloin aineistoon tuli mukaan muu kuin tutkintoon johtava koulutus, joten tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempaan. Lähde: Tilastokeskus, Koski- ja Virta-tietovarannot

³ Tiedot vuodelta 2017. Vuodesta 2022 eteenpäin tiedot saadaan joka toinen vuosi.

⁴ Ammatillisen tai korkeakoulujen tutkintokoulutuksen (pl. tutkinnon osat) vähintään 25v. uudet opiskelijat, joilla ei aiempaa vastaavan tai korkeamman tasoista tutkintoa